

APSTIPRINĀTS
ar Krustpils novada pašvaldības domes
2019.gada 24.apriļa lēmumu
(sēdes protokols Nr. 5., 7.punkts)

**ZĪLĀNU BIBLIOTĒKAS
ATTĪSTĪBAS PLĀNS
2019. – 2023.gadam**

BIBLIOTĒKAS PAŠREIZĒJAIS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS UN ANALĪZE

1. Bibliotēkas darbības pilnvarojums

Zīlānu bibliotēka (turpmāk tekstā – Bibliotēka) ir Krustpils novada pašvaldības informatīva, izglītojoša kultūras iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā - bibliotēkas reģistrācijas apliecība Nr.1576 un veic pasaules kultūras mantojuma – iespieddarbu, elektronisko izdevumu, rokrakstu un citu dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, katalogizēšanu un saglabāšanu, kā arī nodrošina tajā esošās informācijas publisku pieejamību un izmantošanu.

Bibliotēkas darbības pamats ir Krustpils novada pašvaldības domes apstiprināts Bibliotēkas nolikums un Bibliotēkas lietošanas noteikumi.

Bibliotēka savā darbībā ievēro LR Bibliotēku likumu un citu normatīvo aktu prasības, Krustpils novada domes lēmumus un rīkojumus, kā arī šo normatīvo aktu grozījumus, labojumus un papildinājumus.

Lai iekļautos kopējā Krustpils novada attīstības redzējumā, Bibliotēkas attīstības plāns veidots saskaņā ar Krustpils novada esošo attīstības programmu un galvenās attīstības prioritātes tiks iekļautas, veidojot jauno Krustpils novada attīstības programmu 2020.-2026.gadam.

2. Bibliotēkas misija, vīzija un stratēģijas mērķi

Misija

Nodrošināt apmeklētājiem modernu un mūsdienīgu pieeju informācijas ieguvei, veicināt sabiedrības intelektuālo attīstību.

Vīzija

Bibliotēka kā vietējās nozīmes kultūras un izglītības centrs, kas sekmē mūžizglītības iespējas, saglabā, sniedz piekļuves iespējas un popularizē poligrāfisko un digitālo informāciju, veicina kultūrvēsturiskā mantojuma apzināšanu, saglabāšanu un popularizēšanu.

Stratēģijas mērķi

1) kļūt par mūsdienīgu visām vecuma grupām atbilstošu vietējās nozīmes informācijas, sabiedriskās saskarsmes un kultūras centru,

2) veikt mūžizglītības funkciju un pašizglītošanās iespējas bibliotēkā, nodrošinot iedzīvotājiem dzīves kvalitātes uzlabošanas iespējas,

3) saglabāt pagasta kultūrvēsturisko mantojumu un veicināt tā apzināšanu, popularizēšanu,

4) popularizēt grāmatas nozīmi un veicināt lasīšanu un saturīgu brīvā laika pavadīšanu bērniem un jauniešiem,

5) sniegt konsultācijas un nepieciešamo apmācību informācijas komunikāciju un tehnoloģiju jomā,

6) pilnveidot materiālo un tehnisko nodrošinājumu bibliotēkā,

7) attīstīt un pilnveidot iedzīvotāju vajadzībām un interesēm atbilstošus pakalpojumus,

8) pilnveidot darbinieka profesionālās kompetences un paaugstināt kvalifikāciju.

3. Bibliotēkas pakalpojumi un pieejamība

Bibliotēka nodrošina lietotājiem informacionālos pakalpojumus tradicionālajā veidā, gan izmantojot informācijas tehnoloģijas un tie ir sekojoši:

- grāmatu, preses izdevumu un citu dokumentu izsniegšana līdzņemšanai uz mājām vai lasītavā;
- SBA pakalpojumi;
- datoru lietošana saskaņā ar noteikumiem;
- bezmaksas internets, Wi-Fi;
- bezmaksas pieeja datu bāzēm www.letonika.lv, Lursoft Laikrakstu bibliotēkai www.news.lv un www.filmas.lv;
- pieeja Jēkabpils reģiona un Neretas novada publisko un skolu bibliotēku elektroniskajam kopkatalogam;
- lekcijas, tematiskie pasākumi, izstādes un citas saturīgas brīvā laika pavadīšanas iespējas;
- kopēšana, printēšana, skenēšana (maksas pakalpojumi).

Bibliotēka lietotājiem atvērta 40 stundas nedēļā, pirmdien un ceturtdien no plkst. 9:00 –17:00, otrdien 10:00-18:00, piektdien 9:00-16:00, sestdiena un svētdiena – brīvdienas. Bibliotēkas darba laiks pakārtots tuvumā esošo pagasta iestāžu un citu institūciju darba laikiem un apmeklētāju plūsmai, atbilstoši iedzīvotāju interesēm.

Bibliotēka nav pieejama cilvēkiem ar īpašām vajadzībām, kam ir pārvietošanās un kustību spēju ierobežojumi.

Apmeklētāji tiek iepazīstināti ar Bibliotēkā pieejamajiem pakalpojumiem un to izmantošanas iespējām.

Aptaujas tiek izmantotas bibliotēkas krājuma veidošanai, tematisko pasākumu organizēšanai un bibliotēkas tehniskā nodrošinājuma uzlabošanai.

Bibliotēkas krājums, tai skaitā žurnāli un laikraksti, tiek komplektēts ņemot vērā lasītāju vēlmes un intereses, lai ir pārstāvētas visas lasītāju sociālās un interešu grupas un pieprasītākās literatūras nozares, līdz ar to piesaistot jaunus lasītājus.

Informācija lietotājiem par bibliotēku un tās pakalpojumiem ir pieejama:

- Krustpils novada mājas lapā, www.krustpils.lv;
- Jēkabpils Galvenās bibliotēkas mājas lapā – www.jgb.lv, sadaļā “*Novadu bibliotēkas*”;
- Latvijas bibliotēku portālā www.biblioteka.lv;
- Latvijas kultūras kartē www.kulturasdati.lv.

Svarīgākā un jaunākā informācija ir izvietota bibliotēkā uz informācijas stenda.

4. Bibliotēkas pamat rādītāji (2016-2018)

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2016	2017	2018
Lietotāju skaits	188	172	158
<i>t. sk. bērni</i>	95	63	46
Bibliotēkas apmeklējums	2812	2754	2399
<i>t. sk. bērni</i>	1503	1402	688
Izsniegums kopā	3611	3952	2991
<i>t. sk. grāmatas</i>	1163	1910	1232
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	1972	2042	1759
<i>t. sk. bērniem</i>	476	393	88
Bibliotēkārāis aptvērumš % no iedz. skaita pašvaldībā	24	25	23
Iedzīvotāju skaits	800	700	700

5. Bibliotēkas materiālā un tehniskā stāvokļa novērtējums

Bibliotēka atrodas Kūku pagasta centrā vienā ēkā ar Zīlānu kultūras namu, pagasta sociālo darbinieci un gleznošanas studiju. Pagasta pārvalde atrodas trīs simts metru attālumā.

Ēka, kurā atrodas bibliotēka, būvēta 1987. gadā. Bibliotēkas telpās nesēn veikts kosmētiskais remonts. Ir neliela bērnu zona un vieta jauniešiem. Datorlietotājiem ir trīs darba vietas, visi datori labā kārtībā. Arī telpas labā stāvoklī.

6. Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2016	2017	2018
Kopā (EUR)	17657	22724	24100

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2016	2017	2018
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	2394	2381	2338
<i>t. sk. grāmatām</i>	1599	1579	1551
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	398	221	60
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	794	802	787
Finansējums krājumam uz 1 iedz. pašvaldībā	2.99	2.65	2.33
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	2394	2381	2338

2017. gadā tika pabeigta grāmatu krājuma rekatalogizācija, šobrīd 100% atspoguļots Jēkabpils reģiona kopkatalogā un 2018. gada sākumā veikta bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija).

Finansiālais nodrošinājums atbilst bibliotēkas pamatfunkciju veikšanai.

7. Bibliotēkas stratēģiskās darbības pamatprincipi:

- Bibliotēka nodrošina brīvu piekļuvi informācijas, izglītības un atpūtas materiāliem, elektroniskajiem resursiem, neatkarīgi no cilvēka sociālā un mantiskā stāvokļa.
- Bibliotēka aizsargā katras personas – bibliotēkas pakalpojumu saņēmēja tiesības uz privātumu.
- Bibliotēka palīdz visām paaudzēm mācīties un attīstīties, nodrošinot informācijas tehnoloģijas, kas ļauj piekļūt informācijas resursiem, e-pakalpojumiem un virtuālajiem komunikāciju kanāliem.
  - Bibliotēka ir drošs un stabils sadarbības partneris izglītības un kultūras iestādēm.

SWID analīze

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
1.Kvalitatīvs krājums, kas regulāri tiek atjaunots ar jaunāko, aktuālāko literatūru. 2.Plašs periodisko izdevumu klāsts. 3.Pastāvīgs interneta pieslēgums un Wi-Fi. 4.Bezmaksas pieeja datu bāzēm – news.lv un letonika.lv. 5.Izdevīgs ģeogrāfiskais novietojums – Kūku pagasta centrā, vienā ēkā ar pagasta kultūras namu un sociālas darbinieces darba vietu. 6.Personāla profesionālās izglītības regulāra pilnveidošana. 7.Funkcionāli iekārtotas telpas, nesen veikts kosmētiskais remonts, atbilstošas mēbeles. 8.Regulāra tehniskās bāzes uzlabošana. 9.Plašs novadpētniecības materiālu krājums, kas regulāri tiek papildināts. 10.Veicinoša sadarbība ar tuvākajām bibliotēkām un izglītības iestādēm. 11.Uz kvalitatīvu, lietotāju vajadzībām vērsta personāla darbība. 12.Izstāžu un tematisku pasākumu organizēšana, vadoties pēc aktualitātes un lietotāju interesēm. 13.Piemērots laukums automašīnu un velosipēdu novietošanai. 14.Bibliotēkas vajadzībām atbilstošs finansējums.	1.Bibliotēka atrodas 2.stāvā, kas vecākiem cilvēkiem, māmiņām ar maziem bērniem un cilvēkiem ar kustību traucējumiem apgrūtina piekļuvi. 2.Problēmas ar mikroklimata regulēšanu vasarā – sakarsušas telpas, ziemā aukstas telpas. 3. Pilsētas tuvums- iespēja apmeklēt pilsētas bibliotēkas. 4.Nav blakus skolas. 5.Tematisko pasākumu organizēšanai jāizmanto kultūras nama telpas.
IESPĒJAS	DRAUDI
1.Plašāk izziņāt bibliotēkas lietotāju vajadzības un vēlmes, izmantojot anketēšanu. 2.Plašāka publicitāte par bibliotēkas resursu un pakalpojumu daudzveidību un pieejamību. 3.Piesaistīt jaunus bibliotēkas lietotājus. 4.Sniegt konsultācijas elektroniskā kopkataloga	1.Ekonomiski aktīvie iedzīvotāji strādāt un dzīvot dodas uz pilsētām vai ārzemēm, kas rada ekonomisko un sociālo krīzi. 2.Iedzīvotāju skaita samazināšanās, kas samazina arī bibliotēkas lietotāju skaitu. 3.Bērni un jaunieši izmanto bibliotēku

<p>izmantošanā, datoru lietošanā un interneta izmantošanā.</p> <p>5.Veicināt sadarbību ar kultūras namu, Kūku pagasta pārvaldi.</p> <p>6.Pilnveidot, attīstīt un darīt uzskatāmāku novadpētniecības darbu.</p> <p>7.Iepazīstināt lietotājus ar datu bāzēm Letonika, News, apmācīt to lietošanā.</p> <p>8.Iesaistīt lietotājus e-pakalpojumu lietošanā.</p>	<p>pakalpojumus skolā vai tās tuvumā, kas samazina viņu bibliotēkas apmeklējumu.</p> <p>4.Pieaugot arvien plašākam interneta pielietojumam mājsaimniecībās, samazinās datorlietotāju skaits bibliotēkā.</p> <p>5.Neieinteresētība izmantot dažādas datu bāzes – Letonika, News.</p> <p>6.Internetā plaši pieejamo resursu dēļ samazinās pieprasījums pēc preses izdevumiem un grāmatām.</p>
--	---

Rīcības plāns

Mērķi	Uzdevumi	Plānotie rezultāti
1. Būt par mūsdienīgu visām vecuma grupām atbilstošu vietējās nozīmes informācijas, sabiedriskās saskarsmes un kultūras centru.	Dažādot pasākumus bibliotēkā.	Organizēt tematiski dažādus, dažādām vecuma grupām paredzētus pasākumus.
	Aktivizēt sadarbību ar kultūras namu.	Kopīgi ar kultūras namu organizēt pasākumus.
	Popularizēt bibliotēkas darbu un pakalpojumus plašsaziņas līdzekļos un sociālajos tīklos.	Regulāri sniegta informācija mājas lapā www.krustpils.lv , laikrakstos – “Krustpils Novadnieks”, “Brīvā Daugava”. Bibliotēkas profila izveidošana kādā no sociālajiem tīkliem.
2. Veikt mūžizglītības funkciju un pašizglītošanās iespējas bibliotēkā, nodrošinot iedzīvotājiem dzīves kvalitātes uzlabošanas iespējas.	Papildināt krājumu ar jauniem aktuāliem izdevumiem formālās un neformālās izglītības atbalstam.	Kvalitatīvi veidots krājums.
	Organizēt izzinošus tematiskos pasākumus.	Organizēt pasākumus, kas vērsti uz jaunas informācijas ieguvī.
	Papildināt bērnu rotaļu stūrīti ar bērnu un jauniešu vecumam atbilstošām galda spēlēm.	Saturīgi pavadīts brīvais laiks.
3. Saglabāt kultūrvēsturisko mantojumu un veicināt tā apzināšanu, popularizēšanu.	Apzināt un sistematizēt, materiālus par ievērojamiem pagasta cilvēkiem un notikumiem.	Kvalitatīvi izveidots un regulāri papildināts novadpētniecības materiālu krājums.
	Popularizēt bibliotēkā esošo, citu institūciju un fizisko personu piedāvātās un novadu izzinošās kolekcijas.	Veidot izstādes un tematiskos pasākumus, kas popularizē novada kultūrvēsturisko mantojumu.
4. Popularizēt grāmatas nozīmi, veicināt lasīšanu un saturīgu brīvā	Organizēt bērnu un jauniešu vecumam	Organizēti pasākumi, vadoties pēc jauniešu konkrētā brīža

laika pavadīšanu bērniem un jauniešiem	atbilstošus pasākumus.	interesēm, aktualitātēm.
5. Sniegt konsultācijas un nepieciešamo apmācību informācijas komunikāciju un tehnoloģiju jomā.	Pilnveidot lietotāju zināšanas darbā ar informāciju tehnoloģijām.	Iespēja pilnvērtīgāk iegūt informāciju un izmantot to.
	Popularizēt un konsultēt e-pakalpojumu izmantošanu un lietošanu.	Iedzīvotāji iesaistās e-pārvaldē, ir zinošāki un drošāki, to pakalpojumu lietošanā.
	Popularizēt bibliotēkā pieejamās datu bāzes	Uzlabot lietotāju spējas orientēties plašajā informācijas vidē
6. Pilnveidot materiālo un tehnisko nodrošinājumu bibliotēkā	Turpināt atjaunot datortehniku un lietotāju vajadzībām nepieciešamo programmatūru	Jauna un moderna iedzīvotāju vajadzībām un interesēm atbilstoša datortehnika un programmatūra
7. Attīstīt un pilnveidot iedzīvotāju individuālajām vajadzībām un interesēm atbilstošus pakalpojumus.	Sniegt pakalpojumus atbilstoši lietotāju vajadzībām	Veiktas aptaujas par vajadzībām un interesēm krājuma komplektēšanā
8. Pilnveidot darbinieka profesionālās kompetences un paaugstināt kvalifikāciju	Pedalīties profesionālās pilnveides pasākumos (semināros, vebināros, konferencēs u.c.)	Kvalitatīva lietotāju apkalpošana

Rīcības plāna mērķu realizēšanai laika posmā no 2019. – 2023. gadam paredzētais finansējums ir Krustpils novada pašvaldības budžets.

Zīlānu bibliotēkas vadītāja

A. Lazdāne

Saskaņots: Kūku pagasta pārvaldnieks

D. Kalniņš